

אוניברסיטת בר-אילן
המחלקה למדעי המדינה
התכנית ללימודי ניהול וישוב סכסוכים

גישות פוליטיות למשא ומתן ותהליכי יישוב סכסוכים 01-645-71

קורס שנתי (2 ש"ש) – תואר שני ושלישי*

תשס"ז

יום ג' 18:00-16:00

מרצה: פרופ' ג'ראלד (גרשון) שטיינברג

עוזר הוראה: שמואל דוברת

פרופסור ג'ראלד (גרשון) שטיינברג

שעות קבלה: יום ב' 12:00 – 13:00; יום ג' 11:00 – 12:00

חדר: 2.38 (מדעי המדינה) או חדר 308 בנין 604.

טל': 8043 035318043 (אין להתקשר לנייד או לבית)

דוא"ל: steing@mail.biu.ac.il

תיאור ומטרת הקורס:

הקורס עוסק במודלים ותיאוריות של משא ומתן ויישוב סכסוכים, במובן הרחב, כולל גישור ו-ADR (ALTERNATIVE DISPUTE RESOLUTION), מנקודת מבט פוליטית, ובהתייחסות לגורמים כמו אידיאולוגיה, אינטרסים, כוח, הרתעה, וקואליציות. המודלים המרכזיים שילמדו כוללים את תורת המשחקים, ניתוח על בסיס אינטרסים, השפעת גורמים תרבותיים, מודלים תקשורתיים, בורות, וכו'. יישום הידע התיאורטי יעשה על ידי ניתוח והערכות ממקרים שונים במישורים של מדיניות ציבורית (למשל, בזירה הדתית-חילונית ובסכסוכי עבודה בשירות הציבורי), דיפלומטיה, וביחסים בינלאומיים, (משא ומתן ישראל-מדינות ערב – כולל דו-צדדי, רב-צדדי, ובמסגרות בינלאומיות).

*** הקורס הנו חובה עבור תלמידי התוכנית לניהול וישוב סכסוכים ומשא ומתן ואילו עבור תלמידי מדעי המדינה הקורס הנו קורס בחירה.**

דרישות הקורס:

נוכחות (20% מהציון).

מבחן סוף סמסטר א' (40%). הסבר לגבי המבחן ינתן במהלך סמסטר א'.

מבחן בסוף סמסטר ב' שיכלול את החומר של שנת הלימודים כולה (40% מהציון). הסבר לגבי המבחן ינתן במהלך סמסטר ב'.

רכישת המקראה של הקורס

ביבליוגרפיה

גישות כלליות ופוליטיות לסכסוכים וניהולם

Hobbes, Thomas *Leviathan (Of the Natural Condition of Mankind as Concerning their Felicity and Misery)*, Chapter 13

בספריה לאנגלית 192 HOB (327995)

הובס, תומס לוינתן, תרגום מאנגלית יוסף אור, מאגנס: ירושלים, תשל"ג, פרק 13.

נמצא בשמורים מ. החברה תחת הובס

שמור מדעי המדינה לפי הובס (81789)

Kant, Immanuel *Perpetual Peace: A Philosophical Sketch* (1795)

בספריות שונות בארץ

קנט. ע. לשלום הנצחי. ירושלים: מאגנס, תשל"ו.

בספריה לפילוסופיה 193 קנט. של (260994)

Blainey, Geoffrey, *The Causes of War*, (New York: Free Press, 1973), Chapter 1

355.027 BLA (458719)

Raiffa, Howard, "Research Perspectives", *The Art and Science of Negotiation*,

Cambridge, MA: Harvard University, 1982 (פרק 2)

בספריה לפסיכולוגיה 302.3 RAI (150045)

הגישה הרציונלית, אינטרסים, ותורת המשחקיםDistributive bargaining:

Fisher, R., Ury, W., & Patton, B. *Getting to Yes* New York: Penguin. 1991
158.5 FIS (175186)

(תירגום: יורי, ו. פישר ר. סיכום חינוכי, תל-אביב: מבט, 1983).
שמור סוציולוגיה לפי פישר (33588)

Schelling, T.C. *The Strategy of Conflict*. Cambridge: Harvard University Press, 1960 (1-3 פרקים)
158 SCHE (62894)

Robert D. Putnam, "Diplomacy and Domestic Politics: the logic of two-level games",
International Organization 42:427-460 (1988)
כתב עת בספרית מדעי החברה וגם תדפיס 8051 (489493)

Integrative bargaining:

Jonathan Sacks, *The Politics of Hope*, London, Vintage, 2000 (Revised edition), Chapter 17,
 "The Common Good", pp. 198-209

מהד' 1997 שמור מדעי המדינה לפי SAC (405752)

Axelrod, Robert *The Evolution of Cooperation*. NY: Basic Books, 1984, pp. 3-24; 73-105
302.14 AXE (25767)

גביזון-מידן, עיקרים ועקרונות – מסד לאמנה חדשה בין יהודים בענייני דת ומדינה בישראל, הוצאת אבי חי
 והמכון הישראלי לדמוקרטיה 2003.
אין

Steven J. Brams, "Negotiations in the Bible" in *Negotiation Games*, New York:
 Routledge, 1990. pp.3-28.
תדפיס 445 (290184)

Steven J. Brams and Alan D. Taylor, *The Win-Win Situation: Guaranteeing Fair Shares to Everybody*, (New York: Norton: 1999)
303.69 BRA (464363)

עוצמה וכוח במו"מ

Peter T. Coleman, "Power and Conflict". in Morton Deutsch & Peter T. Coleman, Editors. *The Handbook of Conflict Resolution*. San Francisco: Jossey-Bass Publishers. 2000. pp. 108-130.
303.69 HAN 2000 (449883)

Luttwak, Edward "Give War a Chance", *Foreign Affairs*, July/August 1999
כתב עת בספרית מדעי החברה וגם כתב עת אלקטרוני

McKersie, R. B. "What would you do on the back of a Camel" *Negotiation Journal*, 13:1, 1997.
 pp. 13-15 & Part 2, 13:2 pp.109-118.
כתב עת אלקטרוני KLUWER

הגישה התרבותית

Kevin Avruch, *Culture & Conflict Resolution*. Washington D.C: U.S Institute of Peace Press.
 1998. פרקים 2 ו 3
303.69 AVR (414242)

Raymond Cohen, *Culture and Conflict in Egyptian-Israeli Relations*: Indiana University Press, 1990. pp. 8-18.

שמור מדעי המדינה לפי COH (184903)

Brett, Jeanne M., Adair, W., et al. "Culture and Joint Gains in Negotiation" *Negotiation Journal*, vol. 14, no. 1, 1998. pp. 61-86.

תדפיס 7496 (463824) וגם כתב עת אלקטרוני

Steinberg, Gerald M., "Conflict Prevention and Mediation in the Jewish Tradition", in special volume of the *Jewish Political Studies Review* on "Jewish Approaches to Conflict Resolution", Fall/Winter 2000

כתב עת בספרית מדעי החברה וגם תדפיס 8105 (497745)

מסכת גיטין, פרק ה, משנה ח, "מפני דרכי שלום...."

בספריה המרכזית- מדף פתוח A 851 גטין פול.אר (452388)

קדם משא ומתן ותאוריית הבשלות

William Zartman " Prenegotiation: Phases and Functions", *International Journal*, XLIV, 1989 pp. 237-253

כתב עת בספרית מדעי החברה

William Zartman, *Negotiations as a Mechanism for Resolution in the Arab-Israeli Conflict*, The Leonard Davis Institute, 1999, pp.1-8.

תדפיס 10034 (599345)

Gerald M. Steinberg, *Unripeness and Conflict Management: Re-Examining the Oslo Process and its Lessons* (Occasional Paper #4, Program on Conflict Management, Bar Ilan University, 2002)

תדפיס 9719 (585836)

תיאוריית המגע (CONTACT THEORY) והתפייסות (RECONCILIATION)

Ed Cairns " The Role of the Contact Hypothesis in Peacemaking in Northern Ireland: From Theory to Reality", the Andre Salama International Workshop for Research on Peace Education, May, 2000.

אין בארץ

Joseph Montville, "The healing function in political conflict resolution", in *Conflict Resolution in Theory and Practice*, Dennis J. D. Sandole and Hugo van der Merwe, editors, Manchester University Press, 1993

שמור מדעי המדינה לפי CON (239256) וגם תדפיס 9717 (585824)

דניאל בר-טל וגמה בנינק, "מהות התפייסות", פוליטיקה, גיליון #9, 2002 עמ' 34-9

כתב עת בספרית מדעי החברה

תמר הרמן, "הרהורים על השימוש התאורטי במושג התפייסות", פוליטיקה, גיליון #9 2002

כתב עת בספרית מדעי החברה

התפייסות – יישום

Louis Kriesberg, "Mediation and the Transformation of the Israeli-Palestinian Conflict." *Journal of Peace Research* 38 (3):373-392 (2001)

כתב עת בספרית מדעי החברה וגם כתב עת אלקטרוני

Ifat Maoz, An Experiment in Peace: Reconciliation-Aimed Workshops of Jewish-Israeli and Palestinian Youth, *Journal of Peace Research* (2000), 37(6), 721-736
כתב עת בספריית מדעי החברה וגם כתב עת אלקטרוני

Solomon Schimmel, *Wounds Not Healed by Time*, Oxford University Press, 2003
 Selected chapters
179.9 SCHI (1072615)

Simon Wiesenthal, *The Sunflower : on the possibilities and limits of forgiveness* New York : Schocken Books (חשוב להבין את עיקר הספר)
בספריית ספרות D47 וגם בספרייה לאנגלית WIE 956.9347 (456080)

מעורבות צד שלישי בסכסוכים בינלאומיים

Fen Osler Hampson, Pamela R. Aall, Chester A. Crocker, "*Conflict Unending: Intractable Conflicts and the Challenge of Mediation*", (presented at the ISA, 2002)
תדפיס 9718 (585835)

Michael S. Lund (1996), "*Early Warning and Preventive Diplomacy*", pp. 379-402, in Crocker Chester, Hampson Fen and Aall Pamela (eds.), *Managing Global Chaos*, Washington, D.C.: United States Institute of Peace Press.
341.5 MAN (334522)

CASE STUDIES

דון-יחיא, אליעזר יהפוליטיקה של ההסדרה: יישוב סכסוכים בנושאי דת בישראל", מכון פלורסהיימר, ירושלים.
שמור מדעי המדינה לפי דון-יח (352625)

Steinberg, Gerald, "The Role of Process in Arms Control Negotiations", *Journal of Peace Research*, 22:3 1985, pp.261-272
כתב עת בספריית מדעי החברה

Dougherty, James E. and Pfaltzgraff Jr. Robert L, "Theories of International Cooperation and Integration" Chapter 10, *Contending Theories of International Relations*, 2000, pp. 505-546 (רשות)
327.101 DOU (464413)

(רשות) Fen Osler Hampson, *Nurturing Peace: Why Peace Settlements Succeed or Fail*, United States Institute of Peace Press, 1996
327.172 HAM (461475)

Dr. Munther Dajani, (Al Quds University), "*Sources of Perceptions in the Arab Israeli Conflict: In Search of better Understanding for Reconciliation*", translated from the Arabic by Halima Al Haniyeh
תדפיס 9720 (585838)

צפון אירלנד

Bell, Christine and Cavanaugh, Kathleen, "'Constructive Ambiguity' or Internal Self-determination? Self-determination, Group Accommodation, and the Belfast Agreement", *Fordham International Law Journal*, 22:4, April 1999
כתב עת אלקטרוני

Jonathan Stevenson, "Exploiting Democracy: The IRA's Tactical Cease-fire" (2002) – draft – available as a computer file
תדפיס 9721 (585840)

סוגיות מחקריות ויישום: (לצורך מחקר)

E. H. Carr, *The Twenty Years' Crisis*, Harper and Row, 1939
שמור מדעי המדינה לפי CAR (179876) וגם תדפיס 4985 (322547)

Brams, Steven *Superpower Games*, Yale University Press, 1985
355.03350151 BRA (50743)

David Makovsky, *Making Peace with the PLO: The Rabin Government's Road to the Oslo Accord*, (Westview Press and The Washington Institute for Near East Policy, 1996)
E990.29 MAK (301369) בספרית מדעי החברה ובמוגבלת (ספריה מרכזית)

Stein, Janice Gross, *Getting to the Table: The Processes of International Prenegotiation*, Johns Hopkins University Press, 1990
שמור מדעי המדינה לפי GET (444789)

Touval, Sadia, *The Peace Brokers: Mediators in the Arab-Israeli Conflict* (Princeton University Press)
E327.53 TOU (67)

Stein, Kenneth W. and Lewis, Samuel W. *Making Peace Among Arabs and Israelis: Lessons from Fifty years of Negotiating Experience*, United States Institute of Peace, Washington, DC, October 1991.
E327.53 STE (198142)

William B. Quandt, *Camp David: Peacemaking and Politics*, Brookings, Washington DC, 1986
E327.62 QUA (198117) בספרית מדעי החברה ובמדף פתוח

Itamar Rabinovich, *The Road not Taken: Early Arab-Israeli Negotiations* (Oxford, 1991 -- Hebrew version)
E327.53 RAB (195942)

Gerald M. Steinberg, "The 1995 NPT Extension and Review Conference and the Arab-Israeli Peace Process", *The NonProliferation Review*, Vol. 4, No. 1, Fall 1996
תדפיס 10062 (601337)

William Zartman and J. Lewis Rasmussen, editors, *Peacemaking in International Conflict: Methods and Techniques*, United States Institute of Peace, 1997
327.172 PEA (414245)

הרמן, ת., טוויט, ר., (עורכים), המשא ומתן הישראלי-ערבי, אוני' תל-אביב: פפירוס, 1993
שמור מדעי המדינה משא.ומ (227927)

גיראלד שטיינברג, אסטרטגיה של הנשק לא-קונוונציונלי, מתוך הסדרה מושגי יסוד ביחסים בין-לאומים, האוניברסיטה הפתוחה, 1997 ותשנ"ז (פרקים על בקרת נשק)
שמור מדעי המדינה לפי שטי. אס (356536)

דין וחשבון והמלצות הוועדה לגיבוש רעיונות והצעות בנושא הגיור בישראל (ועדת נאמן), 1998, לשכת שר האוצר
296.692 ישר.די (470456)

שלמה חסון, **חרדים וחילונים בירושלים בעתיד – תסריטים ואסטרטגיות**, מכון פלורסהיימר, 1999
שמור גיאוגרפיה לפי חסו.חר (433792)

יאיר שלג, (חוברת על גיוס חרדים), מכון פלורסהיימר 2000
מדף פתוח (ספריה מרכזית) E 322.1 איל.דח (443921)